

ПОДІЇ

ДРУГИЙ ЛАУРЕАТ ЛІТЕРАТУРНОЇ ПРЕМІЇ ІМЕНІ ГРИГОРІЯ КОЧУРА

В українському літературному просторі існує кілька премій на вшанування праці перекладачів. Найстаріша – Премія імені Максима Рильського, заснована 1972 р. Її присуджує Національна спілка письменників України за досягнення в галузі українського художнього перекладу. З 1989 р. журнал “Всесвіт” присуджує Премію *Ars Translationis* імені Миколи Лукаша за найкращі переклади й перекладознавчі праці, опубліковані за рік на сторінках журналу. Посольство Франції в Україні відзначає найкращий український переклад із французької мови в рамках Премії імені Григорія Сковороди з 2001 р. Від 1981 р. існує Міжнародна літературна премія імені Івана Франка НСПУ, яку присуджують за переклади й популяризацію української літератури за кордоном. Міністерство культури України 2010 р. заснувало нову премію – Літературну премію імені Григорія Кочура за визначні здобутки в галузі поетичного художнього перекладу та перекладознавства, і її першим лауреатом став львів’янин Андрій Содомора за присвоєння українській культурі скарбів старогрецької та латинської літератури.

Цього року премію вдруге прийняв Львів руками завідувача кафедри перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура Львівського національного університету імені Івана Франка – професора Роксолани Зорівчак.

Роксолана Петрівна Зорівчак – доктор філологічних наук (1988), професор (1989), дійсний член Наукового товариства ім. Шевченка (1992), академік Академії наук вищої школи України (1993), член Національної спілки письменників України (1997), заслужений працівник освіти України (2005). Її науковий доробок – це монографії “Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія (на матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою)” (Львів, 1983) та “Реалія і переклад (на матеріалі англійських перекладів української прози)” (Львів, 1989), мовний poradnik “Боліти болем слова нашого...” (Львів, 2005; Тернопіль, 2008), понад 1000 розвідок з перекладознавства, контрастивної лінгвістики та англістики.

Уже два десятиріччя Р. Зорівчак працює над розвитком нової галузі перекладознавства – Кочурознавства. Саме їй належить ініціатива створення цілої серії перекладознавчих бібліографій Наукової бібліотеки Львівського університету, яку й відкриває біобібліографічний покажчик “Григорій Кочур” (Львів, 1999; друге видання, доопрацьоване і доповнене – 2006), де Р. Зорівчак – науковий редактор та автор передмови. Це була перша персональна бібліографія перекладача і перекладознавця в Україні. Два видання покажчика показали становлення і зріст Кочурознавства. Р. Зорівчак – також член редколегії та автор передмови фундаментального двотомового видання теоретичних праць Г. Кочура “Література та переклад” (Київ, 2008).

У березні 1998 р. відкрито кафедру перекладознавства і контрастивної лінгвістики на факультеті іноземних мов Львівського університету імені Івана Франка, а у вересні 1998 р. їй присвоєно почесне ім’я – Григорія Кочура. Ці події розпочали новий етап у становленні

ні Кочурознавства. У 2002–2005 роках кафедра виконувала науковому на замовлення Міністерства освіти і науки України – “Дослідження перекладацьких поглядів Григорія Кочура та використання їх у практиці сучасного українського художнього перекладу” під керівництвом проф. Р. П. Зорівчак.

Кочурівські конференції та читання – невід’ємна частина життя кафедри. Перша конференція на вшанування Майстра відбувалася 1993 р. у Львові, ще за життя Григорія Порфировича. Друга проходила 2003 р. у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, а наступні дві конференції знову приймав Львівський національний університет імені Івана Франка – 2005 р. і 2008 р. (останню присвячено сторіччю з дня народження Майстра). Після конференцій виходили збірники: в опублікуванні збірників матеріалів з останніх двох львівських конференцій – “Григорій Кочур у контексті української культури другої половини ХХ віку” (Львів, 2007) і “Творчість Григорія Кочура у контексті української культури ХХІ віку” (Львів, 2009) – особлива заслуга голови редколегії Р. Зорівчак. Крім конференцій, на кафедрі щороку відбувається вшанування пам’яті Патрона за участю працівників кафедри та відомих літераторів. Цьогоріч Кочурівські читання відбулися 25 листопада під знаком спогадів: поетичне – оригінальне й перекладне – слово Майстра співзвучало зі спогадами про нього. Своїми досвідом спілкування-листування з Григорієм Кочуром поділилися перекладач зі слов’янських мов Роман Лубківський і шекспірознавець Марія Габлевич. Доц. Ліна Глущенко, фахівець зі старо- і новогрецької мов, зробила стислий, але ґрунтовний екскурс в історію перекладів Г. Кочура із грецької літератури, який допоміг усім, а особливо студентам першого курсу перекладацького відділу, краще зрозуміти перекладацьку стратегію Майстра.

Комітет із присудження Літературної премії імені Григорія Кочура 2011 р. вшанував кочурознавчий доробок останніх років проф. Р. Зорівчак – відданої учениці Григорія Кочура. Урочисте вручення Премії відбувалося 17 листопада 2011 р. – у день народження Майстра – у приміщенні Національного музею літератури України. На святі лунали поезія й переклади Г. Кочура, музичні твори й пісні, прозвучало чимало добрих і розумних слів на адресу Роксолани Петрівни. Під головуванням відомого перекладача й перекладознавця Максима Стріхи вечір став ще однією науково-популярною дискусією про сучасне перекладацтво. У завершальній промові, яку тутподаємо, другий лауреат Літературної премії імені Григорія Кочура – Р. Зорівчак – висловила вдячність своїм Учителям і поділилася цікавими спогадами.

Колектив кафедри перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура Львівського національного університету імені Івана Франка зичить Лауреату, дорогій Роксолані Петрівні, ще багатьох літ натхненної праці у здоров’ї та любові на благо Рідного Народу й Рідного Слова.

Тарас Шмігер